

Balassagyarmati Törvényszék

3.M.70.008/2023/60. szám

A Balassagyarmati Törvényszék a Dr. Sztráska Erzsébet ügyvéd (cím1) által képviselt Felperes1 (felperesi cím) felperesnek a Dr. Deák Sándor (Cím2) ügyvéd által képviselt Alperes1 (alperesi cím) alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei iránt indított perében meghozta a következő

í t é l e t e t:

A bíróság kötelezi az alperest, hogy a munkaviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményeként tizenöt napon belül fizessen meg felperes részére 1.460.096.- (egymillió-négyszázhatvanezer-kilencvenhat) forintot végkielégítés jogcímén, 995.520.- (kilencszázkilencvenötezer-ötszázhusz) forintot felmondási időre járó távolléti díj jogcímén, valamint 255.000.- (kettőszázötvenötezer) forint + ÁFA ügyvédi munkadíjból álló perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak e határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül 147.337.- (egyszáznegyvenhétezer-háromszázharminchét) forint feljegyzett kereseti illetéket az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlája javára.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a Balassagyarmati Törvényszék Gazdasági Hivatalának külön felhívására 152.200.- (egyszázötvenkettőezer-kettőszáz) forint előlegezett szakértői díjat.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított tizenöt napon belül van helye fellebbezésnek, mely fellebbezést a Fővárosi Ítéltáblához címezve, a Balassagyarmati Törvényszéken lehet írásban, az elektronikus kapcsolattartás szabályai szerint benyújtani. Ha a felek a fellebbezést nem elektronikus úton nyújtják be, úgy az hatálytalan és úgy kell tekinteni, mintha fellebbezést nem nyújtottak volna be, továbbá a bíróság a fellebbezőt pénzbírsággal sújtja. A másodfokú bíróság az ítélet ellen irányuló fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, kivéve, ha a felek bármelyike tárgyalás tartását kéri. A fellebbező félnek a tárgyalás tartására irányuló kérelmét a fellebbezésben kell előterjesztenie. A felek kérelme alapján sem kell tárgyalást tartani, ha az elsőfokú bíróság ítéletét az eljárás megszüntetése miatt vagy eljárási szabálysértés miatt kell hatályon kívül helyezni; a fellebbezés a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik; a fellebbezés csak a teljesítési határidővel vagy a részletfizetés engedélyezésével, illetve az előzetes végrehajthatósággal kapcsolatos; vagy az ítélet indokolása ellen irányul.

I n d o k o l á s

Tényállás

- [1] A bíróság a felperes keresetlevele, alperes ellenkérelme, a felek személyes meghallgatása, valamint a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként az alábbi tényállást állapította meg.
- [2] A felperes 2006. december 29. napjától állt határozatlan idejű munkaviszonyban az alperes1 Helységnév1 Erdészetével, mint kerületvezető erdész és vadász. Személyi alapbére 450.000.- Ft volt. A munkaköri leírás alapján a munkáltatói jogkört az erdészetvezető gyakorolta, közvetlen felettese, irányítói az erdészetvezető-helyettes és a műszaki vezetők voltak. Távollétében az erdészetvezető által írásban megbízott munkatárs helyettesítette. A munkaszerződés szerinti a munkaideje hétfőtől péntekig 7.30 órától 16 óráig tartott.
- [3] A felperes munkáltatója, tanú1 erdészetvezető 2022. december 27. napján vadászaton vett részt, melynek során a felperes által felügyelt erdőrészletben engedély nélküli fakivágást észlelt. Másnap, december 28. napján visszament a területre, a fákat megjelölte és lefényképezte.
- [4] A felperest az erdészetvezető 2023. január 2. napján további intézkedésig írásban felmentette a munkavégzés alól azzal, hogy a vadászati naplót, azonosítókat, kísérő jegyeket, szállítójegyeket, felvételi lapokat, szolgálati jegyet, eseménynaplót és kerület lapkát haladéktalanul át kellett adnia. Az intézkedést a betegsége miatt igazolt távolléten lévő felperes részére Név4 műszaki vezető adta át az otthonában, és átvette tőle a felmentésben szereplő iratokat. Az átvételről feljegyzést készített. A felperes telefonos érdeklődésére aznap az erdészetvezető indoklásul közölte, hogy 2022. december 28. napján falopást észlelt a felperes munkaterületéhez tartozó Helységnév2 helyrajzi szám1 erdőrészletben, amelyet a felperes nem jelentett.
- [5] 2023. január 03. napján az erdészetvezető, tanú2 és tanú3 elvégezték az erdőrészletben a kitermelt fa felvételezését, majd a tuskókat festéssel jelölték meg. A helyszínen történt felmérés adatait az alperes szállítási jegyzéken rögzítette.
- [6] 2023. január 11. napján az alperes a felperes elé tárt egy közös megegyezéssel történő munkaviszony megszüntetésről szóló megállapodást, melyet a felperes nem írt alá. Ezt követően a felperes írásban a vezérigazgatóhoz fordult a sérelmével, aki a megkeresésére nem válaszolt.
- [7] 2023. január 13. napján az erdészetvezető a felperessel azonnali hatályú felmondást közölt. Az indokolás szerint 2023. január 3. napján helyszíni ellenőrzés történt a Helységnév2 helyrajzi szám1 erdőrészletben, amelyet az indokolt, hogy az erdőrészlet kitermelési engedéllyel nem rendelkezett, és megállapítható volt, hogy onnan a közelmúltban nagyobb mennyiségű gyertyán és cserfák kivágására került sor. A felvételezés során megállapították és

jegyzőkönyvben rögzítették, hogy októbertől decemberig nagyobb mennyiségű gyertyán és cserfa engedély nélküli kivágására került sor, amelynek értéke 1.315.650.- Ft. Azzal, hogy a felperes az engedély nélküli fakivágást vagy az ott elkövetett falopást nem jelentette, a munkaköri kötelezettségét súlyosan és jelentős mértékben megszegte. Munkavégzési kötelezettségének további szándékos, vagy súlyos megszegését jelenti az is, hogy a fakivágást annak ellenére nem vette észre, hogy 2022. évben folyamatosan a szomszédos Helyiségnév² helyrajzi szám² erdőrészletben az irányítása és a felügyelete mellett gyérítés folyt. Ezen magatartásával az ellenőrzési kötelezettségét mulasztotta el, és ez a társaságnak okozott kár bekövetkezéséhez vezetett. Emiatt a munkaviszony fenntartására nem lát lehetőséget. A felmondásban az alperes jogfenntartó nyilatkozatot tett a pontosan megállapított kárösszeg érvényesítése tekintetében.

[8] Az alperes a rendőrség felé a falopásról szóló feljelentést 2023. január 13. napján adta postára.

[9] Az helyrajzi szám1 erdőrészlet a peres eljárás alatt kitermelésre került.

A felperes keresete, az alperes írásbeli ellenkérelme

[10] A felperes személyesen, 2023. február 13. napján érkezett keresetlevelet nyújtott be a Balassagyarmati Törvényszéken, majd a jogi képviselője útján előterjesztett végleges kereseti kérelmében a munkaviszonya jogellenes megszüntetésére tekintettel, az Mt. 82. § (3)-(4) bekezdésére alapozva kérte alperes kötelezését 4 havi végkielégítés nettó 1.460.096.- Ft összegben, valamint 60 napi felmondási időre járó távolléti díj nettó 995.520.- Ft összegben történő megfizetésére. Továbbá munkavállalói költségkedvezmény megállapításáért folyamodott és perköltség igényt jelentett be. Kérte a helyiségnév1 Megyei Rendőrfőkapitányság megkeresését a falopás miatti büntető feljelentésre vonatkozóan. Szakértő kirendelését kérte a fa mennyiségének és értékének meghatározása tekintetében.

[11] A felperes előadta, hogy a falopás vizsgálatába az alperes nem vonta be, a vizsgálatról semmilyen tájékoztatást nem kapott, a személyes meghallgatására nem került sor. Az erdészeti területen a betegsége és szabadsága mellett amiatt is kevesebb időt tudott tölteni, mert a hatósági áras tűzifa és a szociális tűzifa értékesítésével, szállításával kapcsolatos feladatokat látta el. A munkáltató a közös megegyezés átadásakor nem tájékoztatta, hogy január 3. napján ellenőrzést végzett. Álláspontja szerint a felmondás elkésett. A munkáltató az azonnali hatályú felmondás jogát a tudomásszerzéstől számított 15 napon túl gyakorolta. Hivatkozott továbbá arra, hogy a munkaköri leírása nem tartalmazza az erdőrészletek meghatározott időközönkénti, rendszeres ellenőrzési kötelezettségét. A december 28-i falopást nem észlelte, ezért nem is jelenthette. A munkáltató intézkedése eltúlzott volt. A jogellenesség körében arra hivatkozott, hogy a munkáltató nem jelölte meg konkrétan, hogy mikor, milyen módon szegte meg a munkaviszonyból származó kötelezettségeit, és melyet szegett meg szándékosan vagy súlyos gondatlansággal. A munkáltató nem adott lehetőséget a védekezésre, a jogait nem gyakorolta jóhiszeműen és tisztességesen. A felperes az általa korábban észlelt falopásokat haladéktalanul jelentette.

[12] Az alperes az ellenkérelemben a kereset elutasítását kérte és perköltség igényrel élt. Előadta, hogy a munkaköri leírás tartalmazza a felperes feladatait és kötelezettségeit, valamint a felelősségét, mely szerint felelős az általa irányított területben az erdőművelési, fahasználati, szállítási, vízgazdálkodási, közjóléti és erdővédelmi feladatok területvezetői szintű

ellátásáért, valamint a társasági vagyon megőrzéséért, szakszerű kezeléséért. A vizsgálat 81 db fa engedély nélküli kivágását és a helyszínről történő elszállítását állapította meg. Előadta, hogy indokolt és okszerű volt a felperes mellőzése a vizsgálat során, mert feltételezhető volt, hogy a bizonyítékok feltárását befolyásolhatta volna. Álláspontja szerint a munkáltatói intézkedés meghozatala határidőben történt. A felmondás kimerítően és pontosan tartalmazza azokat a tényeket, amelyekkel a felperes a munkaköri kötelezettségét súlyos gondatlansággal való jelentős mértékű megszegte. Alperes annak ellenére nem folytatott további bizonyítást, hogy voltak szándékos elkövetésre utaló jelek. Az alperes a rendőrségi feljelentést megtette. Tanúként kérte meghallgatni tanú1öt, tanú2ot és tanú3et.

Perfelvételi szak

- [13] A felperes a válasziratban előadta, hogy a felmondás az elkésztésen túl amiatt is jogellenes, mert nem okszerű és nem valós. Nem valós az a tényállítás, hogy az alperes a 2023. január 03. napján lefolytatott ellenőrzés során tárta volna fel az engedély nélküli fakivágást, hiszen az erdészetvezető a felperest 2023. január 02. napján mentette fel a munkavégzés alól. Az erdészetvezető aznapi telefonos tájékoztatása arról szólt, hogy a 2022. december 28. napján tartott erdőbejáráson tapasztalta a falopást. Előadta, hogy 2023. január 11. napján nem mutatták meg neki a helyszíni ellenőrzés jegyzőkönyvét. Az erdészetvezető ekkor is 2022. december 28. napját említette az ellenőrzés időpontjaként. Nem életszerű, hogy a munkáltató ilyen súlyos kötelezettségszegés esetén közös megegyezéssel kívánná megszüntetni a munkaviszonyt. A felperes 2023. január 11. napján kérte az ügyben keletkezett iratokba való betekintést, amelyet nem tettek számára lehetővé, és kérésére jegyzőkönyvet sem vettek fel a megbeszélésről. A felperesnek sem a decemberi, sem a januári helyszíni bejárásról nem volt információja, meghívást nem kapott. A felmondása közlésekor sem kapta meg a helyszíni jegyzőkönyvet. A felperes a falopás tényéről 2023. január 02. napján, az erdészetvezetővel folytatott telefonbeszélgetésből értesült. Az alperes sértette a tisztességes eljárás lefolytatásához és a tájékoztatáshoz való jogát. A felperes kérte a vezérigazgató megkeresését arra vonatkozóan, hogy az erdészetvezető mikor és milyen módon tájékoztatta az ügyről. Kérte továbbá a Név3 Szakigazgatási Hivatal megkeresését, hogy az Országos Erdőkár Nyilvántartásba az alperes bejelentette-e a kárt.
- [14] Alperes viszontválaszt nem terjesztett elő, ugyanakkor benyújtotta a Helyiségnév2 helyrajzi szám1 erdőrészletben 2023. január 03. napján felvett szállítási jegyzék másolatát, valamint a Helyiségnév3 Városi Rendőrkapitányságnak címzett, 2023. január 11. napján kelt feljelentést, és közölte a felperes alaphéjának összegét.
- [15] A perfelvételi tárgyaláson az alperes előadta, hogy a felvételi lapként szolgáló szállítási jegyzék a személyes egyeztetésen meg lett mutatva a felperesnek. Az alperes úgy nyilatkozott, hogy az azon feltüntetett tuskók ma is ott vannak az erdőben, be vannak festve. Állítása szerint ez a gyakorlat, hogy egy erdőrészletről a felvételi lap így készül.
- [16] Felperes vitatta a szállítási jegyzékkel kapcsolatos alperesi tényelőadást, állítása szerint szigorú számadású szolgálati jegyen szokták leadni az adatokat. A felperes szerint a feljelentés megtétele az erdészetvezető kötelezettsége lett volna, tekintve, hogy január 02. napján a felperes már fel volt mentve a munkavégzés alól.
- [17] Alperes előadása szerint olyan mennyiségű volt a fa, amely már számottevő. Tehát a felperes vagy nem járt ott, és azért nem észlelte, vagy észlelte és elmulasztotta jelenteni. Az

erdészetvezető január 02. napján azt közölte a felperessel, hogy a december 28. napján feltárt eseményekre tekintettel mentette fel amunkavégzés alól. Azért intézkedett így, mert nem akarta, hogy a felperes jelen legyen a felvételezéskor. Addig nem gyakorolhatta a munkáltatói jogát, míg meg nem győződött arról, hogy ez valóban megtörtént.

- [18] Felperes a személyes meghallgatása során előadta, hogy az erdőrészletben novemberben járt utoljára. Az helyrajzi szám2 erdőrészlet gyérítése októberig már lezajlott. Innen az helyrajzi szám1 erdőrészletre a domborzati viszonyok miatt nem lehet rálátni. Falopást nem észlelt. Az erdészetvezetőnek, ha falopást észlelt, a felperessel együtt kellett volna eljárni és a feljelentést megtenni, de a körzeti megbízott sem tudott feljelentésről. Az erdészetvezető 2022. december 30. napján is kint járt, amikor megfújta a tőkét.
- [19] A felperes a perben vitatta, hogy a felmondás alapjául szolgáló szállítási jegyzék megfelel a jegyzőkönyv formai feltételeinek. A felperes előadta, hogy amikor a felmondást követően kiment megnézni a területet, észlelte, hogy a fát nem tulajdonították el, hanem ott volt készletezve, tanúl monogrammal ellátott, frissen vágott fa volt felhalmozva. Az erdészetvezető telefonon és a 2023. január 11-i megbeszélésen azt mondta, hogy kizárt, hogy a felperes ne lett volna benne a falopásban. Felperes előadta továbbá, hogy négyszáz körüli erdőrészlet tartozott hozzá, amit naponta, hetente bejárni lehetetlen. Ott jelentek meg, ahol munka folyt. Egyébként októberben és novemberben kétszer is jelentett falopást.
- [20] Alperes a perfelvételi tárgyaláson előadta, hogy az alperesnél megjelent valaki, aki elmondta, hogy a felperes személyesen engedte meg neki, hogy kivágja a fát erről a területről, több személy is vállalta a tanúskodást. Az alperes erre vonatkozóan nem terjesztett elő bizonyítási indítványt.
- [21] A bíróság tájékoztatta a feleket a rájuk irányadó bizonyítási kötelezettségről. A perben az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a 2023. január 13. napján kelt azonnali hatályú felmondás indokolása megfelel a világosság formai követelményeinek, az valós és okszerű volt. Az alperesnek kellett bizonyítania, hogy a felperes a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan, vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegte azzal, hogy nem jelentette az engedély nélküli fakitermelést vagy falopást, és elmulasztotta az ellenőrzési kötelezettségét, mert az engedély nélküli fakitermelést a szomszédos erdőrészletből nem észlelte. Alperes volt köteles bizonyítani a kitermelt és eltulajdonított fa mennyiségét és értékét. Bizonyítania kellett, hogy az azonnali hatályú felmondás jogát határidőben gyakorolta.
- [22] A bíróság a felek által tett bizonyítási indítványokból a tényállás megállapításához az alábbi okirati bizonyítékokat vette figyelembe: felperes munkaszerződése és módosításai, munkaköri leírása és kiegészítése, munkavégzés alóli felmentésről szóló irat, közös megegyezésről szóló megállapodás, azonnali hatályú felmondás, szállítási jegyzék, felperes levele a vezérigazgatóhoz, vadászati napló, postakönyv kivonata, orvosi igazolások. A bíróság tanúként hallgatta meg tanú1öt, tanú2ot és tanú3et. A bíróság megkereste a Név1 Vármegyei Rendőr-főkapitányságot, az alperes szervezeti törvényes képviselőjét, a Név2 Központ Erdészeti Főosztályát, és igazságügyi szakértői bizonyítást rendelt el.

[23] A bíróság a 3.M.70.008/2023/14-I. számú, jegyzőkönyvbe foglalt végzéssel felperes munkavállalói költségkedvezményre való jogosultságát megállapította.

[24] A bíróság a bizonyítási eszközök együttes értékelése és mérlegelése alapján, a Pp. 279. §-a alkalmazásával a felperes keresetét az alábbiak szerint találta alaposnak.

A bíróság döntései és jogi indokai

[25] A bíróság az alábbi jogszabályokat vette figyelembe.

[26] Az Mt. 20. § alapján (1) A munkáltató képviselőjében jognyilatkozat tételére a munkáltatói jogkör gyakorlója jogosult. (2) A munkáltatói joggyakorlás rendjét – a jogszabályok keretei között – a munkáltató határozza meg.

[27] Az Mt. 25. § (6) bekezdése szerint a határidőt – e törvény eltérő rendelkezése hiányában – akkor kell megtartottnak tekinteni, ha a lejárat napjának végéig a jognyilatkozatot közlik vagy ezen időpontig az egyéb magatartás tanúsítása megtörténik.

[28] Az Mt. 52. § (1) bekezdés c) pontja alapján a munkavállaló köteles a munkáját személyesen, az általában elvárható szakértelemmel és gondossággal, a munkájára vonatkozó szabályok, előírások, utasítások és szokások szerint végezni.

[29] Az Mt. 64. § (1) bekezdés c) pontja alapján a munkaviszony megszüntethető azonnali hatályú felmondással. A (2) bekezdés szerint a megszüntetés okának az indokolásból világosan ki kell tűnnie. A megszüntető jognyilatkozat indokának valóságát és okszerűségét a nyilatkozattevő bizonyítja. (MK 95.)

[30] Az Mt. 78. § (1) alapján a munkáltató vagy a munkavállaló a munkaviszonyt azonnali hatályú felmondással megszüntetheti, ha a másik fél a) a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi, vagy b) egyébként olyan magatartást tanúsít, amely a munkaviszony fenntartását lehetetlenné teszi. (2) Az azonnali hatályú felmondás jogát az ennek alapjául szolgáló okról való tudomásszerzéstől számított tizenöt napon, legfeljebb azonban az ok bekövetkeztétől számított egy éven belül, bűncselekmény elkövetése esetén a büntethetőség elévüléséig lehet gyakorolni.

[31] Az Mt. 82. § (3) bekezdése alapján a munkavállaló az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően jogosult a végkielégítés összegére, ha munkaviszonya a) jogellenesen nem felmondással szűnt meg, vagy b) munkaviszonya megszűnéskor a 77. § (5) bekezdés b) pontja alapján nem részesült végkielégítésben. (4) A munkavállaló az (1)-(2) bekezdésben foglaltak helyett követelheti a munkáltatói felmondás esetén irányadó felmondási időre járó távolléti díjnak megfelelő összeget.

[32] A rendészeti feladatokat ellátó erdészeti szakszemélyzet az őrzési tevékenysége során az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (Evt.) 98. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint, az erdőt veszélyeztető vagy károsító

jogellenes cselekmény elkövetésén tetten ért személlyel, jármű vezetőjével szemben intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazására jogosult.

- [33] Az Evt. 100. § (1) bekezdése szerint az erdészeti szakszemélyzet az erdőőrzési tevékenységével, valamint a jogellenes cselekmény hatóságnak történő bejelentésével kapcsolatban a Büntető Törvénykönyvről szóló törvény szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősül.
- [34] Az Evt. 102. § alapján jogosulatlanul végzett fakitermelés vagy egyéb erdőt károsító cselekmény észlelése esetén az erdőgazdálkodó, vagy annak hiányában az erdő tulajdonosa, jogszerű használója haladéktalanul köteles bejelentést tenni a rendőrség és az erdészeti hatóság felé.
- [35] A bíróság elsőként azt vizsgálta, hogy a munkáltató az Mt. 78. § (2) bekezdésében meghatározott szubjektív határidőn belül gyakorolta-e az azonnali hatályú felmondás jogát.
- [36] tanúl tanú akként nyilatkozott, hogy a 2022. december 27. napján megtartott vadászat alkalmával észlelte az általa beazonosított erdőrésztben az elkészített faanyagot, amelyet december 28. napján lekrétázott és fényképeket készített róla. Előadta, hogy aznap érintőlegesen tájékoztatta a felperest arról, hogy falopást észlelt. December 31. napján Név4 műszakvezetővel is kint voltak a területen, majd 2023. január 03. napján tanú3tel és tanú2tal mérték fel a famennyiséget.
- [37] Mindezt alátámasztja tanú2 tanú nyilatkozata, mely szerint a felméréskor a tuskók már meg voltak jelölve az tanúl felirattal, illetve a felmondás indokolása is, amely alapján a 2023. január 03. napján tartott helyszíni ellenőrzést az indokolta, hogy a fentnevezett erdőrészlet fakitermelési engedéllyel nem rendelkezett, és megállapítható volt, hogy onnan a közelmúltban nagyobb mennyiségű gyertyán és cserfák kivágására került sor. A szövegszerű értelmezés szerint az indoknak 2023. január 03. napja előtt kellett keletkeznie.
- [38] Az Mt. 78. § (2) bekezdésében megszabott szubjektív határidő akkor kezdődik, amikor a munkáltatói jogkör gyakorlója tudomást szerez mindazon tényekről és körülményekről, amelyek ismeretében megalapozottan dönthet arról, hogy kíván-e élni szankciós azonnali hatályú felmondással.
- [39] A Kúria „A felmondások és azonnali hatályú felmondások körében folytatott joggyakorlat-elemzés összefoglaló jelentése” 3.3.2.b) pontjában megállapította, hogy *az azonnali hatályú felmondási jog gyakorlására irányadó tizenöt napos szubjektív határidő megtartottsága megállapítása során a 25. § (6) bekezdés és a 78. § (2) bekezdés rendelkezései együttes alkalmazásának van jelentősége. Az Mt. 78. § (2) bekezdésben az azonnali hatályú felmondás gyakorlására vonatkozó szabály a 25. § (6) bekezdésben megengedett eltérő rendelkezés, amely alapján az azonnali hatályú felmondásra előírt tizenöt napos szubjektív határidő megtartottsága nem a jognyilatkozat közlése [Mt. 24. § (1) és (2) bekezdés], hanem a jog gyakorlása alapján állapítható meg.*

- [40] A Kúria az Mfv. 10.002/2021/3. számú precedensértékű határozat [23] bekezdésében kimondta, hogy *mind az objektív, mind a szubjektív határidő elmulasztása jogvesztő, melynek kimentésére nem ad lehetőséget a törvény, azaz a határidők elteltét követően az azonnali hatályú felmondás jogát nem lehet gyakorolni.*
- [41] A perbeli adatokból a fentiek figyelembevételével megállapítható volt, hogy a munkáltató 2023. január 13. napján gyakorolta az azonnali hatályú felmondás jogát, amikor az intézkedését közölte a felperessel.
- [42] Tényként volt megállapítható, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója 2022. december 27. napján személyesen észlelte az engedély nélküli fakitermelést vagy falopást, ehhez képest a 15 napos szubjektív határidő 2023. január 11. napján letelt. Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy az azonnali hatályú felmondás jogát a munkáltató a szubjektív határidőn túl gyakorolta.
- [43] A bíróság álláspontja szerint az engedély nélküli fakitermelés vagy falopás észlelésének tényétől el kell különíteni a kitermelt fa mennyiségének és értékének a kérdését, tekintettel arra, hogy nem az határozza meg a munkavállalói kötelezettségszegés megvalósulását, és a bekövetkezett kár nagyságával nincs összefüggésben a kötelezettségszegés súlya. Ezért az azonnali hatályú felmondás jogának gyakorlása szempontjából nem releváns, hogy a fa mennyiségének és értékének a felmérése mikor történt. *Tudomásszerzésnek az minősül, ha a fél mindazoknak az ismereteknek teljeskörűen a birtokába jut, amelyek alapján az azonnali hatályú felmondási jog gyakorolhatóságáról, vagyis a kötelezettségszegés tényéről, a vétkesség súlyára és a kötelezettségszegés mértékére vonatkozó törvényi feltételek meglétéről állást tud foglalni.* (Kúria Mfv. 10.008/2016/1. [33] bekezdés)
- [44] A bíróság vizsgálta azt is, hogy az azonnali hatályú felmondás megfelel-e a világosság-valóság-okszerűség hármas követelményrendszerének.
- [45] A világosság követelménye alapján a munkavállaló számára teljes mértékig nyilvánvalóvá és egyértelművé kell tenni, hogy a munkájára a továbbiakban miért nincs szükség, azaz a munkaviszony rendeltetését veszítette (BH2001.395.).
- [46] Az MK 95. számú állásfoglalás II. pontja alapján a munkáltatói felmondás abban az esetben fejezi ki világosan a felmondás okát, ha a felmondásban a munkáltató megjelölte azokat a konkrét tényeket, illetve körülményeket, amelyekre a munkáltató a felmondást alapította.
- [47] A világosság követelménye kapcsán a bíróság megállapította, hogy az azonnali hatályú felmondás indokolásából egyértelműen megállapítható, hogy az alperes pontosan mely okból kifolyólag szüntette meg azonnali hatállyal a felperes munkaviszonyát. Az indokolásban szerepelnek azok a konkrét tények, körülmények, amelyekre az alperes az intézkedését alapította, és megjelölte a felperes kötelezettségszegő magatartását. Az alperes intézkedése a világosság követelményének megfelelt.
- [48] A valóság követelménye azt jelenti, hogy a felmondás okának objektíve igaznak kell lennie, és az intézkedéskor kell ténylegesen fennállnia.

- [49] A munkaköri leírás alapján egyértelműen megállapítható, hogy a felperes a munkakörén belül felelős volt az általa irányított kerületben az erdővédelmi feladatok kerületvezetői szintű ellátásáért, és a társasági vagyon megőrzéséért. Őrzési feladatait a munkaköri leírása külön nevesítette. Az Evt. 98. § (2) bekezdése, a 100. § és 102. § alapján az erdész az őrzési tevékenysége során, az erdőt veszélyeztető vagy károsító jogellenes cselekmények - így a falopás - elleni fellépés érdekében rendészeti feladatokkal van felruházva, és közfeladatot ellátó személyként a jogszabály által biztosított eszközökkel rendelkezik. Mindezek alapján megállapítható, hogy az engedély nélküli fakitermelés és falopás megakadályozása, valamint az elkövetett falopás jelentése a felperesnek lényeges kötelezettsége volt.
- [50] Az alperes az azonnali hatályú felmondásban az ellenőrzési kötelezettség elmulasztásában megnyilvánuló kötelezettségszegést abban jelölte meg, hogy a felperes 1. az engedély nélküli fakivágást vagy a falopást nem jelentette és 2. nem észlelte annak ellenére, hogy a közvetlenül szomszédos helyrajzi szám2 erdőrészletben a felügyelete és az irányítás alatt 2022. évben törzskiválasztó gyérítés folyt.
- 1.
- [51] A perben nem volt vitatott az engedély nélküli fakitermelés a Helységnév2 helyrajzi szám1 erdőrészletben, és az sem, hogy az erdőrészlet a felperes ellenőrzési körébe tartozik. A perben meghallgatott tanúk egybehangzóan úgy nyilatkoztak, hogy a helyszínen felhalmozva találtak fát. tanú1 tanú a meghallgatása során azt nyilatkozta, hogy „*a helyszínen maradt fa az elvitelre került a Név5 vendégházba, a mai napig ott van lepakolva.*” A felvételezés alkalmával készült szállítási jegyzéken a kitermelte fa mennyisége és értéke volt rögzítve, amelyből nem került levonásra a helyben fellelt famennyiség és annak értéke. Mindezek alapján az eltulajdonítást az alperes nem bizonyította.
- [52] Az erdőrészletben 2023. január 03. napján felvételezést végző tanúk nyilatkoztak a fakivágás feltételezhető időpontjára. tanú2 tanú akként, hogy „*zömében friss vágás volt, de egy-két hónappal korábban is történt fakivágás*”, tanú3 tanú arról számolt be, hogy „*kb. egy hónapon belül, egy-két héten belül történhetett a fa kivágása. Ettől korábban nem figyeltem meg.*” Mindezekből az a következtetés vonható le, hogy az engedély nélküli fakivágás 2022. novemberben és decemberben történt. Tény, hogy a felperes az helyrajzi szám1 erdőrészletben ebben az időszakban nem jelentett engedély nélküli fakitermelést és falopást.
- [53] A perben nem volt vitatott, hogy a felperes 2022. novemberében covid fertőzésen esett át és hosszasan betegeskedett. tanú1 tanú úgy nyilatkozott, hogy a felperes december elején jelezte, hogy beteg. Az otthoni pihenésre a tanú adott engedélyt, és szabadságra is elengedte, ha felperes kérte. Mindezek alapján tény, hogy a munkáltató tudatában volt annak, hogy a felperes ebben az időszakban nem volt munkára képes állapotban.
- [54] A felperes 2017. január 30. napján kelt munkaköri leírásának 1.6. pontja előírja, hogy távollétében az erdészetvezető által kijelölt munkatárs helyettesíti. A perben nem merült fel adat arra vonatkozóan, hogy az alperes kijelölt volna helyettest, holott rendelkezett információval a felperes betegségről.

- [55] Mindebből az következik, hogy az alperes a kötelezettségszegés megállapítása során nem mérlegelte a betegség miatti távollétet, amely miatt a felperes nem tudott eleget tenni munkavégzési kötelezettségének, így ellenőrzési, valamint ebből kifolyólag a jelentési feladatait sem tudta ellátni.
- 2.
- [56] tanú1 tanú nyilatkozata szerint „Egymás mellett van két erdőrésztlet, az Helyrajzi szám3 és az helyrajzi szám1. Az Helyrajzi szám3 erdőrésztletben folyt a munka, az erdésznek itt jelölnie kellett, termelnie, vételeznie, a szállításra kiadnia, tehát fizikailag is ott kellett, hogy legyen. Ha átnéz erről a területről a másik területre, akkor észlelnie kellett volna a falopást, de nem jelzett semmit. 29-én és 30-án is volt kiadás.” (46. számú tárgyalási jegyzőkönyv 4. oldal) Felperes akként nyilatkozott, melyet az alperes sem vitatott, hogy 29-én és 30-án úgy állította ki a szállítójegyeket, hogy nem volt a helyszínen, a fát a lakására vitték és ott írta meg a szállítójegyeket. tanú2 tanú nyilatkozata szerint az helyrajzi szám2 erdőrésztlet az helyrajzi szám1 erdőrésztlettől lejjebb helyezkedik el, és árok is van benne. A két erdőrésztlet közötti határról lehet igazából látni az helyrajzi szám1 erdőrésztletet. A területen 2022-ben folyt kitermelés.
- [57] Alperesi vitatás hiányában a bíróság tényként fogadta el azt a felperesi tényállítást, hogy a szomszédos erdőrésztletben folyó gyérítés már az engedély nélküli fakitermelést megelőzően befejeződött, ez alapján megállapítható volt a perben, hogy a Helyiségnév2 helyrajzi szám2 erdőrésztleten folyt gyérítés alatt a felperes nem észlelhette az engedély nélküli fakitermelést.
- [58] A bíróság mindezek alapján arra a megállapításra jutott, hogy a felmondási ok nem valós, így a munkáltatói intézkedés okszerűsége nem áll fenn.
- [59] A bíróság rámutat, hogy a felmondás indoka abban az esetben okszerű, amennyiben abból elfogadhatóan arra lehet következtetni, hogy a munkáltatónál a munkavállaló munkájára a továbbiakban nincs szükség, azaz a felperesi magatartás a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettség szándékos vagy súlyosan gondatlan, jelentős mértékű megszegésének minősül, így alapul szolgál az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontja szerinti intézkedés megtételére, illetve tanúsított-e a felperes olyan magatartást, amely a munkaviszony fenntartását lehetetlenné teszi, és ezáltal alkalmazható az Mt. 78. § (1) bekezdés b) pontja. A bírói gyakorlat alapján a b) pontban vizsgált magatartás nem a munkaviszonyból származó kötelezettséget megszegő magatartást feltételez, hanem a magatartás munkaviszonyon kívüli, melynek olyan súlyúnak kell lennie, mint a minősített kötelezettségszegésnek.
- [60] Az alperes az Mt. 78. §-t hivatkozta meg a felmondás jogalapjaként. „...egységes a joggyakorlat a körben, hogy nem annak van jelentősége, hogy a rendkívüli (azonnali hatályú) felmondás a törvény a) vagy b) pontját jelöli meg, vagy mindkettőre hivatkozik, mert a bíróság a megszüntető jognyilatkozatot annak tartalma szerint minősíti, a jognyilatkozatban közölt indokok alapján. (A felmondások és azonnali hatályú felmondások körében folytatott joggyakorlat-elemzés összefoglaló jelentése 3.3.2. pont; Mfv.I.10.334/2018/3.)
- [61] Az azonnali hatályú felmondás indokolása szerinti minősítés a bíróságot nem köti. Az intézkedés jogszerűségének vizsgálata arra terjed ki, hogy a munkáltató döntésében felhozott

magatartás megfelel-e a törvény rendelkezésének. (Mfv.I.10.189/2017/7., Mfv.I.10.055/2016/4.) (Mfv. 10.040/2021/4. [21] bekezdés)

- [62] Szándékos az a magatartás, amikor valaki a cselekményének következményeit kívánja, vagy e következményekbe belenyugszik. A bírói gyakorlat alapján a súlyos gondatlanság akkor állapítható meg, ha a magatartást tanúsító fél látja azt, hogy kötelezettségszegést követ el, amelyből hátrányos jogkövetkezmény származhat, de valószínűbbnek tartja a hátrányos jogkövetkezmény elmaradását.
- [63] A bíróság álláspontja szerint a szándékos kötelezettségszegés akkor valósulhat meg, ha a felperes tud az engedély nélküli fakitermelésről vagy falopásról, és ennek ellenére nem jelenti. Az alperes a perben nem tett tényállítást és nem terjesztett elő bizonyítási indítványt ezen tényre. Mulasztást a felperes nem valósíthat meg akkor, ha az esetről nincs tudomása.
- [64] A bizonyítékok egybevetésével a minősített kötelezettségszegés konjunktív feltételeinek megvalósulása körében a bíróság azt állapította meg, hogy a perben az alperes nem bizonyította a felperes szándékos vagy súlyosan gondatlan magatartását, és a kötelezettségszegés jelentős mértékű megszegése nem volt bizonyított. Arra vonatkozóan ugyanis, hogy a kötelezettség megszegése jelentős volt-e, nem a bekövetkezett kár mértéke az irányadó.
- [65] Alperes az azonnali hatályú felmondásban és a perben sem hivatkozott olyan körülményre, mely az Mt. 78. § b) pontjának alkalmazását indokolta volna.
- [66] Az alperesnek a bekövetkezett kár érvényesítésére vonatkozó, az azonnali hatályú felmondásban rögzített jogfenntartó nyilatkozatára tekintettel a bíróság vizsgálta a kár mértékét is.
- [67] A perben keletkezett igazságügyi szakértői vélemény alapján a bíróság tényként állapította meg, hogy az alperes az engedély nélkül kivágott fa mennyiségét és értékét jogszerűen állapította meg. A bíróság nem osztotta a felperes kifogásait a szakvéleménnyel kapcsolatban, mely szerint: helyszíni szemlét nem fogantatosított, nem nyilatkozott az eltulajdonított famennyiségre vonatkozóan, azt nem ellenőrizte, a szakértő nem tudta minden kétséget kizáróan megállapítani azt, hogy az alperes által megjelölt famennyiség megfelel-e a tényeknek, annak eltulajdonítására sor került-e, és ha igen, akkor arra mely időszakban került sor, illetve keletkezett-e kár. A kifogások tekintetében a bíróság rámutat, hogy a szakértőnek nem kellett állást foglalni arról, hogy a famennyiség eltulajdonításra került-e, abból keletkezett-e kár, a helyszíni szemle indokoltsága pedig a szakértő kompetenciája volt. A szakértőnek feltett a kérdések a szállítási jegyzék tartalmára, az alkalmazott vizsgálati módszerre, és a fa értéke megállapításának jogszerűségére vonatkoztak, melyeket aggálytalanul megválaszolt.
- [68] Az igazságügyi szakértői vélemény alapján a mérés alapja a töátmérő vagy mellmagassági átmérő volt, ezért az elszállított fa mennyiségének meghatározása nélkül az azonnali hatályú felmondásban és a rendőrségi feljelentésben feltüntetett, eltulajdonítással érintett mennyiség és érték, a bekövetkezett kár mértéke sem valós.

- [69] A bíróság jogi álláspontja szerint az azonnali hatályú felmondás világos, az abban megjelölt felmondási ok nem valós és ezért nem okszerű, az erre alapított azonnali hatályú felmondás jogellenes.
- [70] A bíróság megállapította, hogy az alperes az azonnali hatályú felmondás jogát elkésetten és jogellenesen gyakorolta.
- [71] Alperes a kereseti követelésösszegszerűsége tekintetében a felmondási időtartamát (60 nap) és a végkielégítés mértékét (4 hónap) nem vitatta, ezért a bíróság az alperest a rendelkező részben foglaltak szerint marasztalta.
- [72] A bíróság a 46-I. számú, tárgyaláson hozott végzésével a Pp. 220. § (7) bekezdés alapján figyelmen kívül hagyta az alperesnek Név4 tanúként történő meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványát, tekintettel arra, hogy a jogvita eldöntése szempontjából annak nem volt jelentősége, hogy Név4 2023. január 02. napján tájékoztatta-e a felperest arról, hogy másnap felmérés lesz.
- [73] A bíróság a pertárgy értékét a Pp. 512. § (2) bekezdése alapján 2.455.616.- Ft összegben határozta meg. A perben perköltségként az 50. számú végzéssel megállapított 152.200.- Ft összegű szakértői díj merült fel.
- [74] Felperes pernyertes, alperes pervesztes lett. A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény 3. § (1) bekezdés d) pontja alapján feljegyzett, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 42. § (1) bekezdés a) pontja szerinti 147.337.- Ft kereseti illetéket alperes köteles megfizetni. A bíróság a felperes perköltségét a benyújtott költségjegyzék és az azt alátámasztó megbízási szerződés alapján állapította meg.
- [75] A bíróság tájékoztatja az alperest, hogy az illeték megfizetésére az Itv. 78. § (4) bekezdésében előírt 60 napos határidő a határozat jogerőre emelkedése napjától kezdődik [Pp. 358. § (3)-(6) bekezdés]. Az illetéknek a Nemzeti Adó- és Vámhivatal részére történő megfizetése során közleményként fel kell tüntetni a Balassagyarmati Törvényszéket, mint az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot (3.M.70.008/2023/60), valamint a fizetésre kötelezett alperes adóazonosítási számát [30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés e) pont].
- [76] A fellebbezés lehetőségét a Pp. 365. § (2) bekezdés a) pontja és a (6) bekezdés biztosítja. A fellebbezés előterjesztésével kapcsolatos tájékoztatás a Pp. 376. § (1)-(2) bekezdéseinek alapul.

Dr. Kerekes Andrea s.k.

bíró

az aláírásukban akadályozott ülnökök helyett is

Agócs Flóriánné s.k.

ülnök

Mlinárik Jánosné s.k.

ülnök